

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 2

Číslo materiálu v sadě: 7

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Humanismus a renesance

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: humanismus, renesance, Florencie, Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák dokáže definovat pojmy humanismus a renesance, najít typické znaky renesančního slohu a interpretovat vznik a vývoj renesance v Evropě. Zná významné představitele renesančního malířství, sochařství a literatury a jmenuje humanistické myslitele a vědce.

Metodický list/anotace

Prostřednictvím motivační prezentace se žák seznámí s obdobím humanismu a renesance v Evropě. Pomocí obrázků a úkolů si osvojí charakteristické znaky renesančního slohu a připomene si mistry renesančního malířství a sochařství. Získá poznatky o podstatě humanismu a představitelích humanistického myšlení a vědy.

Datum vytvoření: 3.1. 2013

HUMANISMUS

A

RENESSANCE

Úkol:

Pokus se vysvětlit pojem
„renesance“.

RENESSANCE

= **znovuzrození antiky**

- **14. stol.** – počátek renesance
v severní Itálii (Florencie – hlavní
centrum; rod Medici)
- **15. stol.** – vrchol renesance
- od konce **15. stol.** – se šíří do Říma
a ostatní Evropy
(v Římě podporují renes. i papežové)

Úkol:

Víš, jaké jsou typické znaky
renesančního slohu?

Architektura

- 1. dílo: **florentský dóm – Filippo Brunelleschi**
- základní prvky: římsy, sloupy, pilastry, půlkruhový oblouk

Dóm ve Florencii

Brunelleschiho kopule

Obrázek č. 1

Lorenzo I. Medicejský

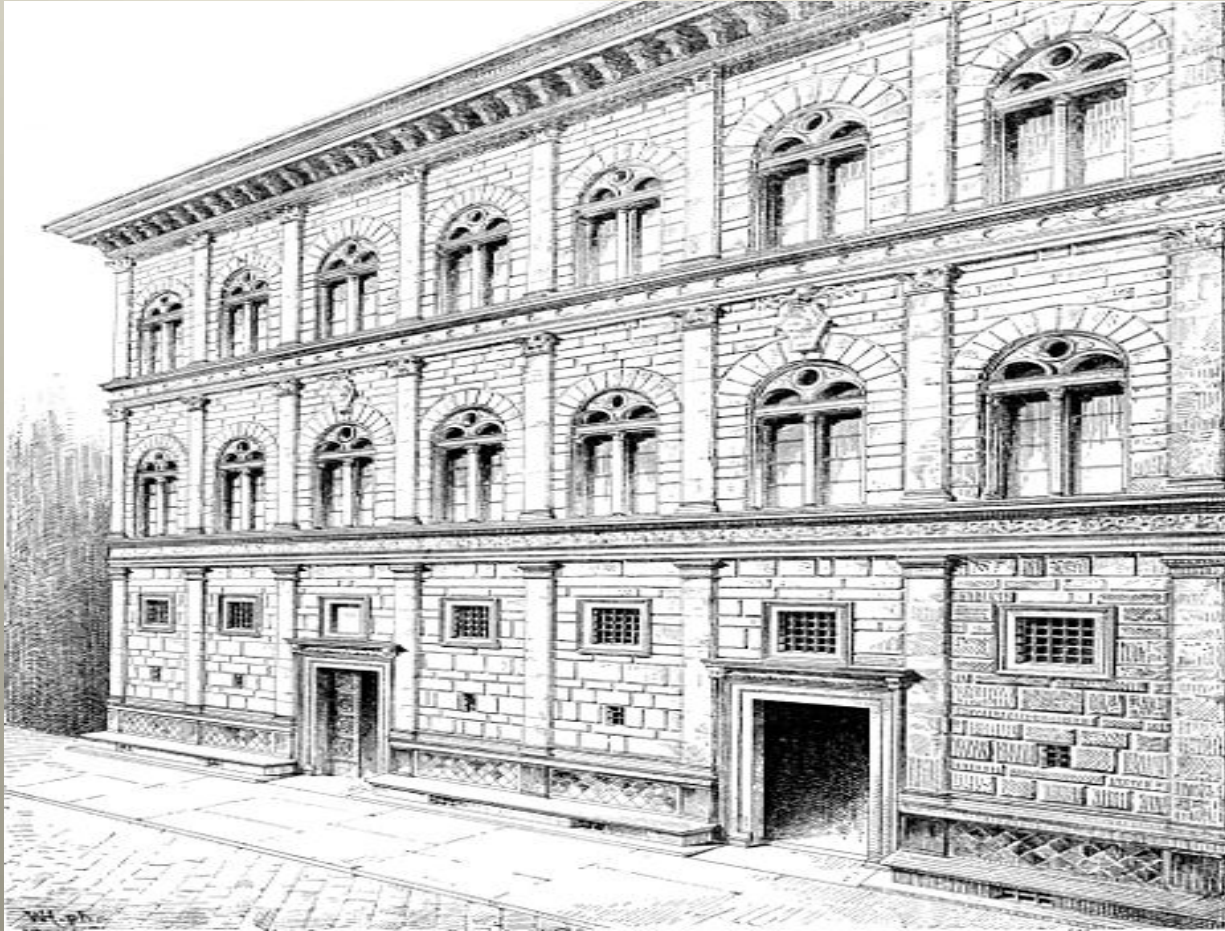
portrét – Girolamo Macchietti (1535 – 1592)

Obrázek č. 2

Palác Rucellai

Obrázek č. 3

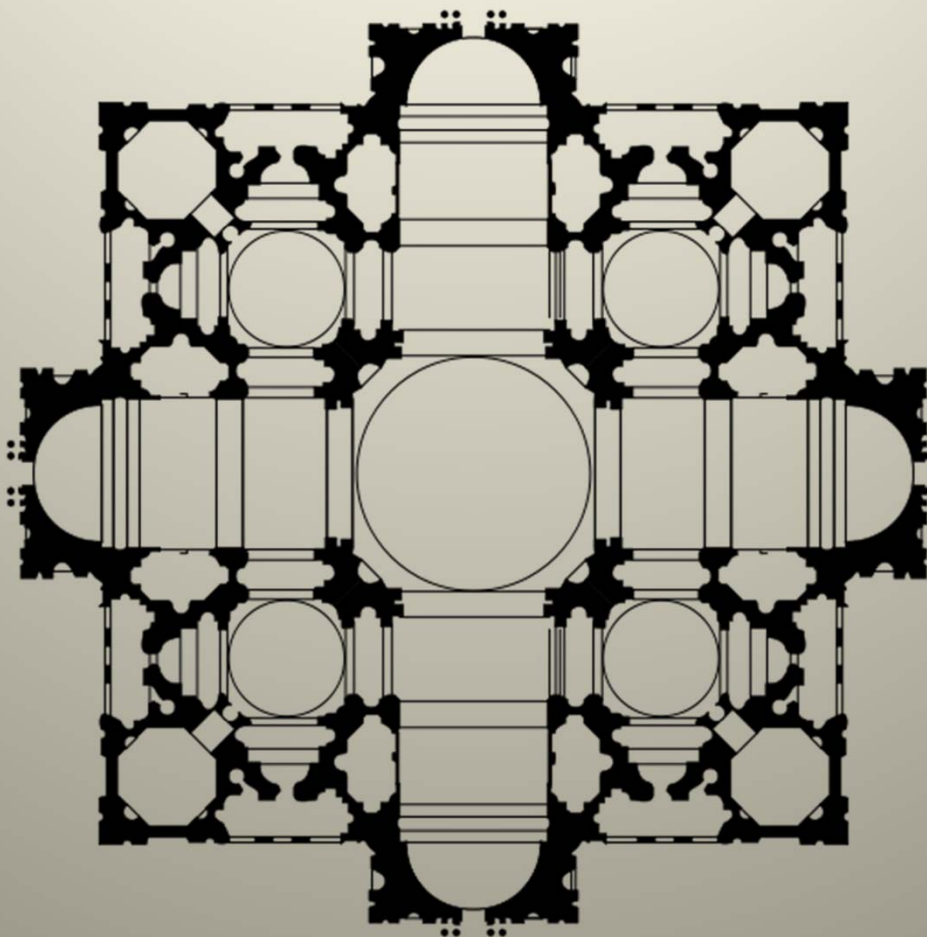

V přízemí paláce - dorské sloupy, v prvním patře – ionské sloupy a v druhém patře - sloupy korintské .

Původní Bramatův plán baziliky sv. Petra

Vatikán

Obrázek č. 3

Malířství a sochařství

- znalost lidského těla
- fyzická i duševní krása
- světské náměty
(davové scény, volné krajiny)
- perspektiva

Úkol:

Znáš některé představitele
**renesančního malířství
a sochařství?**

Malířství a sochařství

- **Leonardo da Vinci**
- **Rafael Santi**
- **Michelangelo Buonarroti**

Socha Davida

Michelangelo Buonarroti

Obrázek č. 4

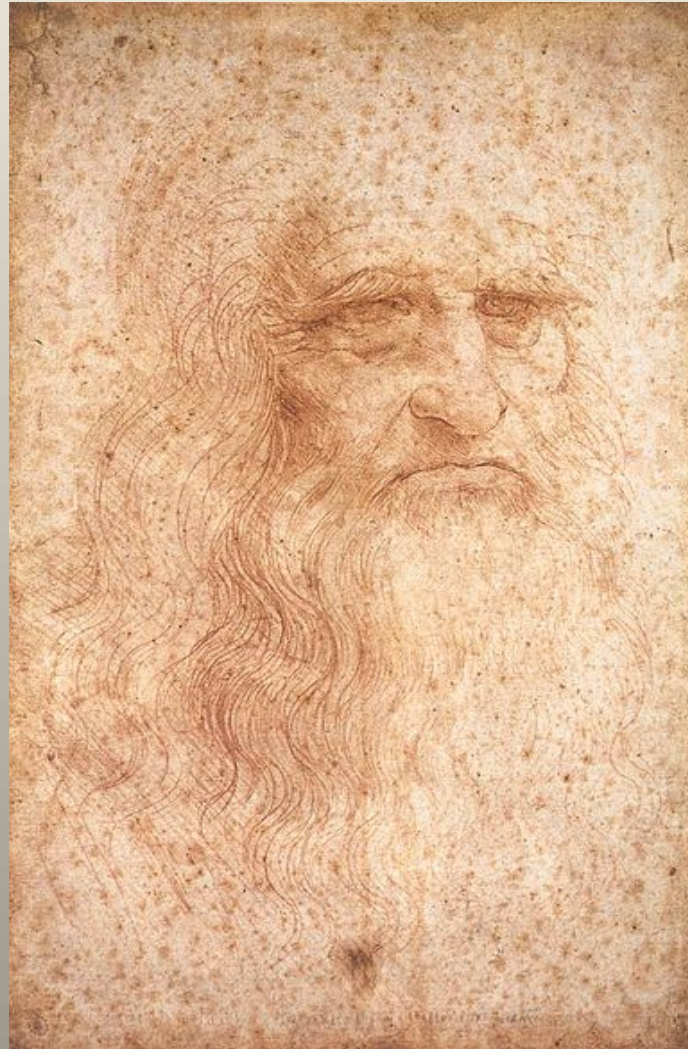

David jako symbol
vítězné florentské
republiky –
vypodobnění
dokonalé mužské
krásky

Leonardo da Vinci

Autoportrét (asi 1510 – 1515)

Obrázek č. 5

Poslední večeře

Leonardo da Vinci

Obrázek č. 7

Sixtinská Madona

Rafael Santi - Drážďanská galerie, asi 1513

Obrázek č. 8

Setkání Atily s papežem Lvem Velikým

1513 – 14, Stanza d Elodoro, Vatikán

Obrázek č. 9

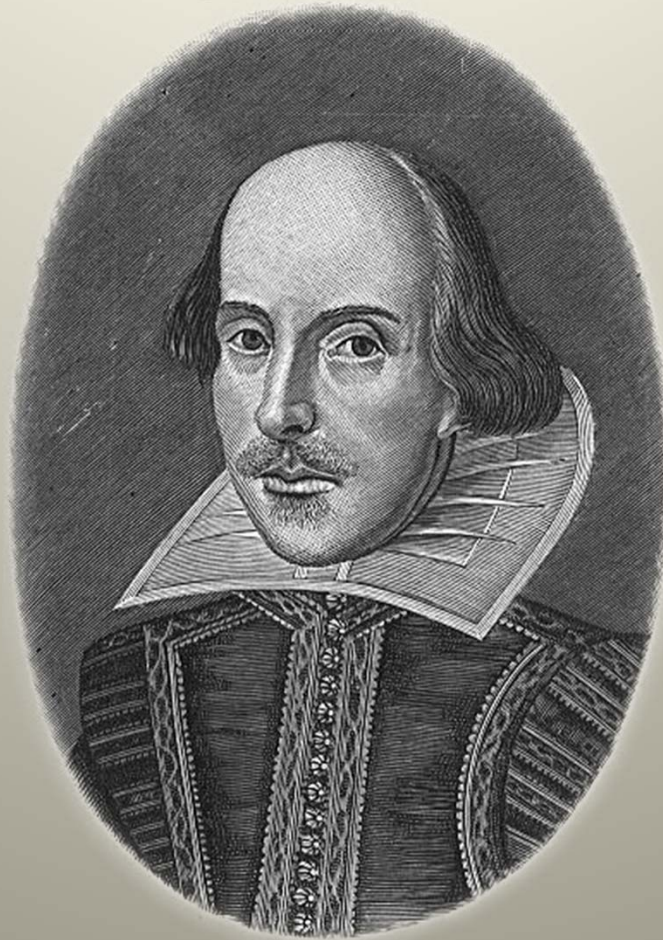

Renesanční literatura

- **William Shakespeare**
(největší básník a dramatik evropské kultury) – „*alžbětinská Anglie*“
- **Miguel de Cervantes**
(španělský romanopisec a dramatik)
- „*Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha*“

William Shakespeare

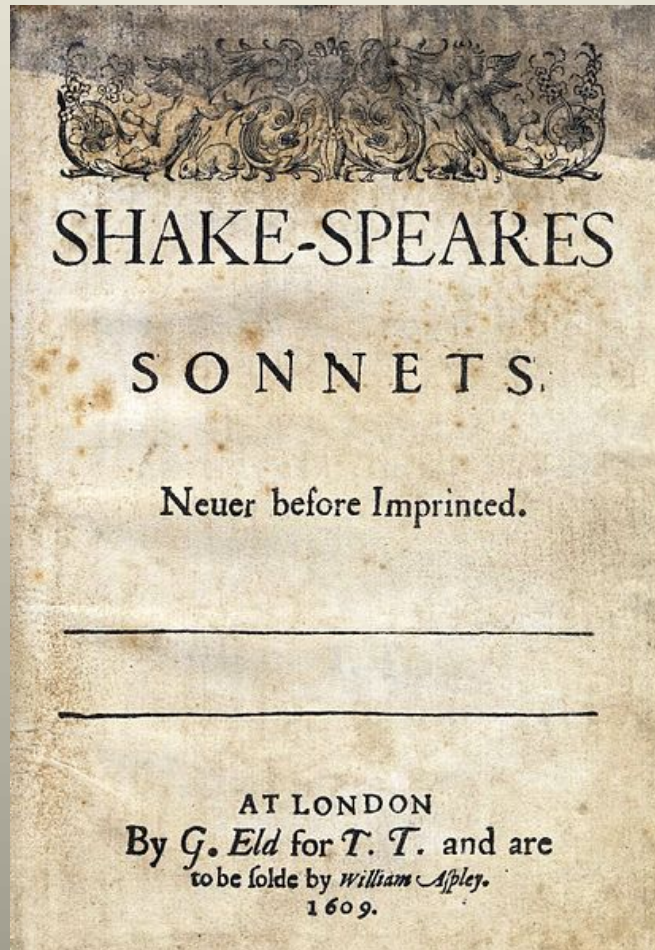
Obrázek č. 10

Titulní strana kvartového vyd. Sonetů

W. Shakespeara z roku 1609

Obrázek č. 11

Úkol:

Dokážeš definovat pojem
humanismus?

HUMANISMUS

❖ nové myšlení

✓ opřené o nové poznatky

✓ do popředí se dostává člověk, lidský rozum

❖ zdůrazňoval jazykové vzdělání

(latina, řečtina, hebrejština, národní jazyky)

Úkol:

Víš, co je možné považovat za
**epochální vynález období
humanismu, který měl vliv na
celkovou vzdělanost Evropy?**

HUMANISMUS

- Němec **Johann Gutenberg** – vynález knihtisku (epochální vynález evr. kultury)
- Florent'án **Machiavelli** – „Vladař“ (teorie politiky)

Niccolò Machiavelli

Santi di Tito – portrét, 2. pol. 16. stol.

Obrázek č. 12

Úkol:

V kterých **přírodních vědách**
našel humanismus své
uplatnění?

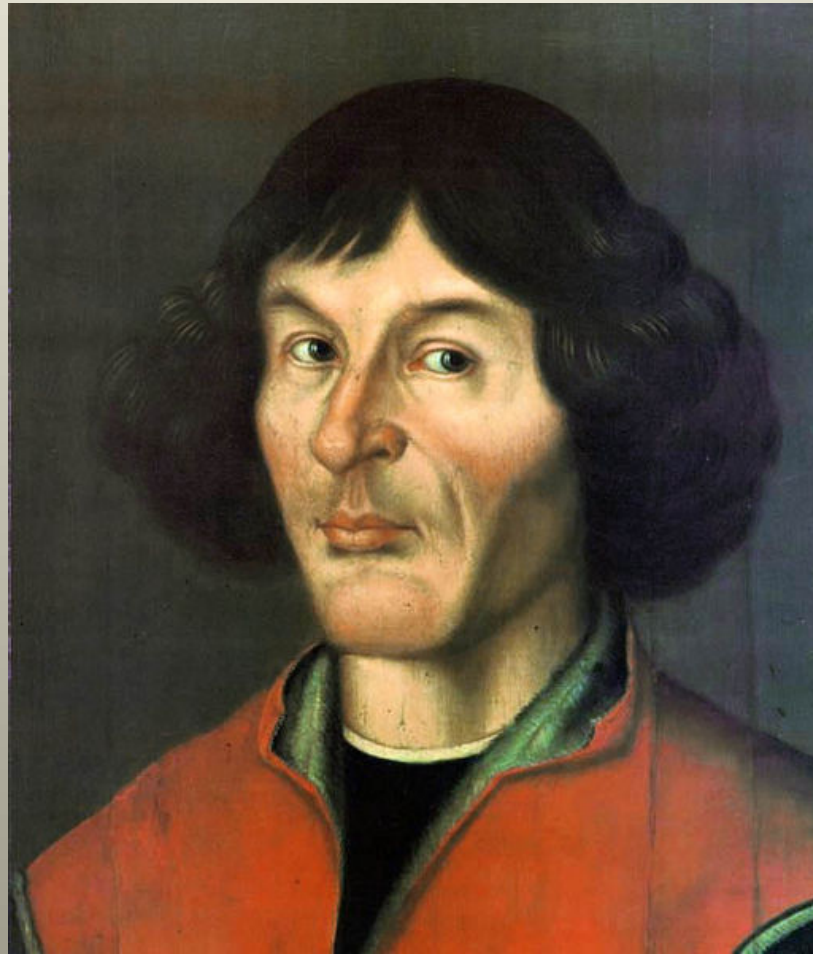
Přírodní vědy

uplatnění humanismu v přírodních vědách
(astronomie, fyzika aj.)

- **Mikuláš Koperník** (heliocentrická soustava)
- **Galileo Galilei** (základy novověké fyziky)
- **Giordano Bruno** (nekonečnost vesmíru, existence dalších civilizací)

Portrét Mikuláše Koperníka

Obrázek č. 13

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č. 1

TUBBS, Bob. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Florence_italy_duomo.jpg >

Obrázek č. 2

MATTES, A.. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lorenzo_de%27_Medici-ritratto.jpg >

Obrázek č. 3

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rucellai.jpg> >

Obrázek č. 4

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:SaintPierre.svg> >

Obrázek č. 5

GAYA, David. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Michelangelos_David.jpg >

Obrázek č. 6

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:
< [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Leonardo da Vinci - Self-Portrait -
_WGA12798.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Leonardo_da_Vinci_-_Self-Portrait_-_WGA12798.jpg) >

Obrázek č. 7

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:
< [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Leonardo da Vinci \(1452-1519\) -
_The_Last_Supper_\(1495-1498\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Leonardo_da_Vinci_(1452-1519)_-_The_Last_Supper_(1495-1498).jpg)>

Obrázek č. 8

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Raffael_051.jpg >

Obrázek č. 9

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:
< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Leoattila-Raphael.jpg>>

Obrázek č. 10

HELMOLT, H.. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:
< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hw-shakespeare.png>>

Obrázek č. 11

SHAKESPEARE, W.. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:
<<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sonnets1609titlepage.jpg> >

Obrázek č. 12

SANTI DI, Tito. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:

<[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Santi di Tito Niccolo Machiavelli%27s portrait_headcrop.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Santi_di_Tito_Niccolo_Machiavelli%27s_portrait_headcrop.jpg)>

Obrázek č. 13

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 3.1.2013]. Dostupný na WWW:

<[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nikolaus Kopernikus.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nikolaus_Kopernikus.jpg)>